

Eduskunnan lakivaliokunnalle,

HE 7/2016 vp

1. Käsittelen hallituksen esitystä tuomioistuinlaiksi ensin yleisemmin ehdotetun koulutusjärjestelmän osalta ja sen jälkeen tuon esille näkökohtia eräistä lähinnä Korkeinta oikeutta koskevista säännösehdoista. Näkemykseni vastaa Korkeimman oikeuden oikeusministeriölle lakiehdotuksen valmisteluvaiheessa antamissaan lausunnoissa esittämää (Korkeimman oikeuden lausunnot 17.6.2014 ja 1.9.2015).

Koulutusta koskevat ehdotukset; yleiset näkökohdat

Yleistä

2. Tuomarien koulutuksen järjestäminen liittyy kysymykseen tuomioistuinviraston perustamisesta. Tuomioistuinvirastolla olisi parhaat edellytykset koulutuksen kehittämiseen, koska sen toimesta koulutusta voitaisiin suunnitella ja toteuttaa päätoimisen tuomioistuimien tarpeet tuntevan henkilöstön toimesta.
3. Hallituksen esityksessä hovioikeuksien ja vakuutus oikeuden esittelijöiden käyttöön ratkaisukokoonpanoissa liittyvä riippumattomuutta koskeva ongelma ratkaistaisiin asessorien koulutusviroilla. Ratkaisusta seuraisi, että koulutukseen pääsy ja tuomarin uralle pääsy kytkeytyisivät tosiasiaa toisiinsa. Koulutuslautakunnan rooli tuomarinvalintalautakunnan rinnalla valinnoissa tuomioistuinuralle korostuisi.
4. Hovioikeuksissa ja vakuutus oikeuden ratkaisukokoonpanoihin kohdistuvan kysymyksen ratkaiseminen ei välttämättä edellytä sitä, että tuomioistuinuralle pääsy ja koulutus sidotaan yhteen ehdotuksessa hahmotellulla tavalla. Kysymys on ensisijassa resursseihin liittyvästä ongelmasta, mikä olisi ratkaistavissa myös omana kysymyksenään.

Vaikutus tuomioistuinuraan

Pääsy tuomioistuinuralle muista lakimiesammateista

5. Esityksen mukaan järjestelmä olisi avoin. Koulutusvirkoihin ja muihin tuomarin tehtäviin voisi periaatteessa hakeutua kuka tahansa riittävän pätevyyden ja kokemuksen omaava lakimies. Esityksessä on todettu, että tuomarin nimityksistä 90–95 prosenttia kohdistuu nykyisin tuomioistuimissa jo työskenteleviin ja ennakoidaan, että myös uusiin koulutusvirkoihin hakeutuisi etupäässä esittelijöitä (HE s. 47–48).
6. Tämän muistion liitteenä olevassa kaaviokuvassa on kuvattu tuomioistuinuran eri vaiheita siten kuin se esitykseen perustuen hahmotuu (liite 1). Kaaviokuvasta näkyy, tuomarin urateiden muodostuvan esityksen pohjalta monitahoiseksi kokonaisuudeksi, jossa muista lakimiesammateista saattaa käytännössä olla entistä vaikeampi hakeutua tuomarin virkoihin.

7. Tuomioistuimien osaamisen laaja-alaisuus edellyttää, että tuomarin virkoihin hakeudutaan myös tuomioistuinlaitoksen ulkopuolelta. Kuten edellä on todettu, se on nykyisin hyvin vähäistä. Kuitenkin tuomarin tehtäviä yleisesti pidetään mielenkiintoisina ja merkittävinä.
8. Ehdotuksen mukaan tuomioistuinuralle voisi hakeutua asessorin koulutuksen kautta. Asessorin virkaan hakeminen edellyttää kolmen vuoden työkokemusta ja alkukokeen suoritusta. Virka on määräaikainen virka, eikä koulutuksen suorittaminen takaa virkaa tuomioistuimissa.
9. Asessorin virka ei käytännön tasolla ole houkutteleva vaihtoehto kokeneemmille muissa ammateissa toimiville lakimiehille. Esimerkiksi asianajaja ei voine jättää asianajajan ammattiaan ja hakeutua kolmen vuoden määräaikaiseen koulutukseen, joka ei vielä takaa tuomarin viran saamista koulutuksen päättymisen jälkeen.
10. Kokenut lakimies voisi periaatteessa hakeutua suoraan tuomarin vakinaiseen virkaan. Tällöin hän kuitenkin kilpailisi pitkään tuomioistuimissa työskennelleiden määräaikaisten tuomarien kanssa, joista osalla on lisäksi erityinen tuomarinkoulutus. Vertailu olisi vaikeaa.
11. Ehdotuksen mukaisen koulutusjärjestelmän vaarana on urateiden sulkeutuminen entisestään erityisesti kokeneiden lakimiesten osalta. Tuomioistuinten tuomarien kokemuspohjan tulisi kuitenkin olla entistä laaja-alaisempi asioiden monimuotoisuuden vuoksi.

Urateiden selkeys

12. Tuomioistuinuran houkuttelevuuteen vaikuttaa myös urateiden selkeys. Lausunnon liitteenä olevassa kaaviokuvasta ilmenee, että vakinaisten tuomarien ja esittelijöiden lisäksi tuomioistuimissa on monenlaisia määräaikaisia virkoja. Määräaikaisia virkoja on yleensä pyritty jatkamaan siten, että määräaikaisten virkojen haltijat ovat voineet tehtävistä hyvin suoriutuessaan luottaa uralla etenemiseen. Asessorin virkojen perustaminen luo uuden määräaikaisten tuomarien ryhmän. Määräaikaisuuden peruste olisi koulutus. Heidän sijoittumisensa asessorin koulutuksen jälkeen muihin tehtäviin tuomioistuinlaitoksessa on epävarmaa.
13. Lausunnon liitteessä olevaan kuvaan on merkitty myös eri virkojen osalta virkanimityksen osalta toimivaltaiset tahot. Ehdotettu koulutusjärjestelmä muuttaa perinteistä nimitysjärjestelmää. TuomarINVALINTALAUTAKUNNAN, korkeimpien oikeuksien ja asianomaisten tuomioistuinten rinnalle uravalintojen osalta merkittäväksi tulisi koulutuslautakunta.
14. Koulutuslautakunnalla annettu ehdotuksessa kaavailtu asema tuomarien nimittämisjärjestelmässä on ristiriitainen sen kanssa, että vastuu nimityksistä on nimittävällä taholla, yleensä korkeimmilla oikeuksilla (jäljempänä 18 luvun 1 §:n ja 21 luvun 1 §:n kohdalla).

Koulutusohjelmaan valinta ja sen suorittaminen – oikeudenmukaisuuden edellytykset

15. Ehdotuksen mukaan tuomarinkoulutusohjelmaan voisi hakeutua vain alkukokeen hyväksytysti suorittanut. Ehdotuksen mukaisessa järjestelmässä kokeen hyväksytty suoritus on ehdoton edellytys asessorin virkahakuun osallistumiselle. Lautakunnan päätös siitä, että henkilön alkukoe on hylätty, estää siten kyseisen henkilön hakeutumisen koulutusjärjestelmän kautta tuomioistuinalle. Myös loppukokeen arviointi vaikuttaa henkilön uralle pääsyyn ja uralla etenemiseen.
16. Lautakunnan alku- ja loppukokeen osalta ei 23 luvun 6 §:n mukaan ole oikeutta hakea muutosta. Päätökseen ei myöskään voi hakea oikaisua lautakunnalta. Koetta voidaan verrata asianajotutkintoon sisältyvään kirjalliseen kokeeseen. Kokeen tultua hylätyksi saa Asianajajaliiton tutkintolautakunnan päätöksestä hakea oikaisua tutkintolautakunnalta. Oikaisuvaatimukseen lautakunta antaa kirjallisen perustellun päätöksen. Oikeuskansleri on lisäksi päätöksessään OKV/1104/1/2013 katsonut olevan aihetta selvittää, tulisiko tutkintolautakunnan oikaisuvaatimuksesta antaman päätöksen osalta olla lisäksi laissa säädetty valitusoikeus.
17. Ehdotuksen perusteluissa (HE s. 122) muutoksenhakukieltoa on perusteltu muun ohella sillä, ettei myöskään tuomarin virkanimityksistä saa valittaa. Alku- ja loppukokeessa kysymys ei kuitenkaan ole yksittäisestä virkahakutilanteesta, jossa henkilön taitoa punnittaisiin muiden hakijoiden taitoihin perustuslain virkaylennys perusteiden mukaan. Kysymys on hallinnollisen viranomaisen laatimasta kokeesta ja sen arvioinnista kyseisen henkilön kohdalla. Lautakunnan järjestämien alku- ja loppukokeen tosiasiallinen merkitys ammattiin pääsyn kannalta huomioon ottaen, ehdotuksen mukaiset oikeusturvatakeet eivät ole riittävät (katso myös jäljempänä 18 luvun 2 ja 6 §:n osalta lausuttu).

Koulutuksen tasapuolinen kohdentuminen

18. Lakiehdotuksen 9 luvun 4 §:ssä todetaan, että tuomari on velvollinen ylläpitämään ja kehittämään laintuntemustaan, oikeudellista osaamistaan ja ammattitaitoaan. Tuomareille on oltava tarjolla riittävästi koulutusta ja heillä on oltava mahdollisuus osallistua siihen.
19. Tuomioistuinten toiminta-ympäristön muuttuessa nopeasti ammattitaidon kehittämistarve on olemassa kaikkien tuomarien ja esittelijöiden osalta. Ehdotuksen mukaan koulutusjärjestelmä luotaisiin kuitenkin ensisijaisesti käräjänotaareille ja asessoreille. Ehdotuksessa vähäiselle huomiolle jäävät jo tuomioistuinlaitoksen palveluksessa olevat sekä tuomioistuihin asessorijärjestelmän ulkopuolelta valittavat tuomarit, valmistelijat ja esittelijät. Vaarana on, että tuomarien koulutukseen käytettävät niukat varat ja henkilöstöresurssit kohdistuvat notaarien ja asessorien koulutukseen ja että muun lainkäyttöhenkilöstön koulutus jää pitkäksi aikaa taka-alalle. Saman suunnitelmallisuuden ja pitkäjänteisyyden, joka ehdotuksen mukaan koskee asessoreita, tulisi koskea myös muuta tuomarikoulutusta.

Tuomarinkoulutuslautakunnan resurssit

20. Tuomarinkoulutuslautakunnan ehdotettu kokoonpano on vastaava kuin tuomarivalintalautakunnan. Lautakuntien tehtävät ovat kuitenkin hyvin erilaiset.
21. Tuomarinkoulutuslautakunnan tehtävät ovat tuomioistuinten toiminnan kannalta keskeiset (ehdotuksen 21 luku 1 §). Lautakunnalla olisi jatkossa merkittävä toimivalta

valittaessa niitä henkilöitä, jotka pääsevät tuomioistuinuralle. Lautakunta tulisi myös keskeisesti päättämään siitä, mitä koulutusta tuomareille annetaan. Se tulisi antamaan ohjeita tuomioistuimille koulutus- ja opetussuunnitelmien sisällöstä. Lisäksi lautakunta arvioisi tuomarikoulutettavien suorituksia ja antaisi oikeusministeriölle lausuntoja tuomarien johtamiskoulutukseen ja muuhun koulutukseen valittavista henkilöistä.

22. Lautakunnassa olisi kymmenen sivutoimista jäsentä. Sillä olisi sihteeri, joka esittelisi ja valmistelisi esillä olevat asiat sekä huolehtisi lautakunnan muun toiminnan järjestämisestä. Sihteerin pätevyysvaatimuksena olisi soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja hyvä tuomioistuinten toiminnan tai aikuiskoulutuksen tuntemus. Koulutuksen suunnittelussa olisi kuitenkin välttämätöntä tuntea tuomioistuinten toiminta hyvin. Pelkkä aikuiskoulutuksen tuntemus ei ole riittävä.
23. Tuomarinkoulutuslautakunnan tehtävät ovat sen rakenne ja resurssit huomioon ottaen mittavat. Jo 130 kärjänotaarin valinta haastatteluineen ja asessorien esivalinta oikeudenmukaisella tavalla vaatisi suuren työmäärän. Valintoja ei tulisi tehdä vain muodollisilla perusteilla, koska tuomioistuihin pitäisi saada kyvykkäitä ja tehtävään sopivia henkilöitä. Asessorien kokeiden laatiminen mallivastauksineen ja arviointiperusteineen olisi niin ikään työlästä. Kokeiden vastaukset pitäisi tarkastaa oikeudenmukaisella tavalla. Tämän lisäksi lautakunnan tulisi suunnitella ja rakentaa koulutuksen sisältö.
24. Suurehkon lautakunnan perustaminen hoitamaan tehtävää, johon sillä ei ole tosiasiasa edellytyksiä, ei ole resurssien kohdentumisen kannalta järkevää. Lautakunnalle suunnitellut tehtävät eivät myöskään sovi sivutoimiselle lautakunnalle. Lautakunnan sivutoimisten jäsenten tulisi käyttää huomattava aika lautakunnan työskentelyyn.
25. Lautakunnan tehtäviä helpottaisi osin oikeusministeriön koulutusyksikön panostus. Toisaalta toiminnan koordinointi oikeusministeriön kanssa kuluttaa myös voimavaroja. Näissä olosuhteissa tuomarinkoulutuslautakunnan mahdollisuudet suoriutua sille ehdotetuista tehtävistä vaikuttavat epärealistisilta niin lautakunnan kokoonpanon kuin sen toiminnan vaatiman rahoituksen osalta.

Koulutuksen kehittämisen vaihtoehdot

26. Kuten edellä on todettu, parhaat edellytykset tehokkaan ja hallinnosta riippumattoman tuomarinkoulutusjärjestelmän järjestämiselle olisi tuomioistuinvirastolla. Myös koulutuksen suunnitteluun ja toteutukseen tarvittava resurssitarve on paremmin ratkaistavissa tuomioistuinviraston perustamisen yhteydessä. Järjestelmän kehittäminen onkin mahdollista myös vaiheittain. Korkein oikeus on 1.9.2015 antamassaan lausunnossa katsonut, että selvityksen kohteeksi voitaisiin ottaa järjestelmä, jossa
 - Valinta esittelijän ja tuomarin virkoihin toteutettaisiin omana prosessinaan. Tuomioistuinuralle pääsyä ei yhdistettäisi koulutukseen pääsyyn.
 - Hovioikeuksien ja vakuutus oikeuden todellinen resurssitarve selvitettäisiin. Tuomioistuihin perustettaisiin asessorien virkojen asemesta selvityksen perusteella tarvittava määrä alimman tuomarin palkkaluokan virkoja. Näillä viroilla korvattaisiin nykyinen järjestelmä, jossa esittelijöitä käytetään ratkaisukokoonpanon jäseninä.

- Selvitettäisiin keinoja parantaa tuomioistuinnan houkuttelevuutta, selkiyttää tuomarin urateitä ja vahvistaa tuomarinuran avoimuutta. Pyritäisiin mahdollistamaan myös kokeneempien, asiantuntemusta omaavien lakimiesten siirtyminen tuomioistuihin.
- Koulutusta suunniteltaessa otettaisiin huomioon tuomioistuinien koko lainkäyttöhenkilöstö ja heidän erityiset tarpeensa. Koulutus toteutettaisiin tasapuolisesti koulutustarpeesta lähtien.
- Uusille tuomareille suunniteltaisiin tuomarin tehtäviin perehdyttävä yleiskoulutus hyödyntäen muuta koulutustarjontaa. Muu koulutus suunniteltaisiin pitkäjänteisinä koulutusputkina oikeusaloittain. Samaa koulutusta hyödynnettäisiin jo virassa olevien tuomarien jatkokoulutukseen. Tällöin eri koulutuselementeistä rakennettaisiin kunkin tarpeet täyttävä koulutusohjelma, jonka toteutumista systemaattisesti seurattaisiin.
- Arvioitaisiin koulutuslautakunnan rakenne ja tehtävät uudestaan. Lautakunnan ydintehtäviä varten lisättäisiin lautakunnan päätoimista henkilöstöä. Arvioitaisiin sidosryhmien edustuksen tarve lautakunnan eri tehtävissä.

Ehdotukseen sisältyvät säännökset

Tuomarit: 1 luvun 5 §:n 1 kohta

27. Nyt laaditun ehdotuksen 1 luvun 5 §:n 1 kohdan mukaan tuomareita ovat korkeimmassa oikeudessa presidentti ja muina tuomareina oikeusneuvokset. Säännös poikkeaa perustuslain, korkeimmasta oikeudesta annetun lain ja tuomarien nimittämisestä annetun lain vastaavista säännöksistä, joissa on yhdenmukaisesti käytetty ilmaisua ”presidentti ja muina jäseninä oikeusneuvokset”. Termillä jäsen kuvataan korkeimpien oikeuksien tuomarien asemaa kollegion jäsenenä.

Asioiden jakaminen ja uudelleen jakaminen: 8 luvun 7 ja 8 §

28. Ehdotetun 8 luvun 7 §:ään on kirjattu asioiden jakamiseen liittyviä yleisiä periaatteita. Nämä oikeudenhoidon keskeiset periaatteet koskevat kaikkia tuomioistuihin ja soveltuvat sisällöllisesti myös korkeimpiin oikeuksiin.
29. Luvun 8 § koskee asioiden jakamista uudelleen. Säännösehdotuksen 1 momentin mukaan asia voidaan jakaa uudelleen vastoin asianomaisen tuomarin tahtoa vain painavasta syystä. Ehdotuksen 2 momentin mukaan päätöksen uudelleen jakamisesta tekee tällöin päällikkötuomari tai korkeimmissa oikeuksissa presidentti ja päätös on tällöin myös perusteltava.
30. Lakiehdotuksen 8 luvun 8 §:n 1 momentin sanamuotoa ei ole onnistunut siltä osin kuin siinä annetaan merkitystä asianomaisen tuomarin tahdolle asioiden uudelleen jakamiseen vaikuttavana perusteena. Tuomarin virkavelvollisuuksiin kuuluu ratkaista hänelle jaetut asiat.
31. Hallituksen esityksen perusteluissa (HE s.82) on todettu, että tuomarin suostumuksella asia voitaisiin jakaa säännönmukaisia jakoperusteita noudattaen uudelleen ilman mitään erillistä päätöstä. Säännös koskisi ainoastaan niitä tilanteita, joissa tuomari nimenomaisesti vastustaa uudelleen jakamista.

32. Hallituksen esityksen muotoilulla on ilmeisesti pyritty välttämään ylimääräistä työtä. Asianosaisten oikeusturva edellyttää kuitenkin, että uudelleen jakamisen peruste ainakin kirjataan riippumatta siitä suostuuko tuomari uudelleen jakamiseen vai ei.
33. Asioiden uudelleen jakamista koskeva 8 luvun 8 §:n säännös on tarkoitettu koskemaan myös korkeimpia oikeuksia. Sen mukaan asian uudelleen jakamisesta korkeimmissa oikeuksissa päättää presidentti.
34. Korkein oikeus on oikeusministeriölle 1.9.2015 antamassaan lausunnossa kiinnittänyt huomiota siihen, että perusteltu tarve asioiden uudelleen jakamiseen voi Korkeimmassa oikeudessa syntyä hyvin erityyppisissä tilanteissa, joko esittelijöiden tai jäsenten osalta. Esittelijöille jaettuja asioita joudutaan jakamaan uudestaan esittelijöiden siirtyessä Korkeimmasta oikeudesta muihin tehtäviin. Korkeimman oikeuden voimassa olevan työjärjestyksen mukaan asian siirtämisestä esittelijältä toiselle päättää tällöin kansliapäällikkö. Johdonmukaisempaa olisi, että asioiden jakamista ja uudelleen jakamista koskevat säännökset olisivat kokonaisuudessaan Korkeinta oikeutta koskevassa omassa laissa, jossa säädetään muutoinkin Korkeimman oikeuden johtamisesta, hallinnosta ja työjärjestyksestä ja jossa voidaan ottaa huomioon erityyppiset tilanteet.

Tuomari esittelijänä: 9 luvun 3 §

35. Ehdotuksen 9 luvun 3 § mukaan myös tuomari voisi toimia esittelijänä. Ehdotuksen perustelujen mukaan säännös koskisi myös korkeimpia oikeuksia.
36. Korkeimmasta oikeudesta annetun lain 9 §:n mukaan Korkeimman oikeuden istunnoissa asiat ratkaistaan esittelystä. Korkeinta oikeutta koskeva esittelyjärjestys ilmenee siten Korkeinta oikeutta koskevista erityissäännöksistä. Tästä syystä olisi epäselvää, tulisiko tuomioistuinlaki yleislakina ylipäätään sovellettavaksi lakiehdotuksen perusteluissa olevasta maininnasta huolimatta.
37. Säännös tuomarin toimimisesta esittelijänä soveltuu lisäksi huonosti Korkeimman oikeuden toimintaan eikä ehdotetulle muutokselle ole tarvetta. Tuomioistuinlakiin ei ole syytä ottaa vain yhtenäisyyden saavuttamiseksi kyseisen kaltaisia ratkaisukokoonpanoja koskevia säännöksiä, jotka antavat Korkeimman oikeuden työskentelystä harhaanjohtavan kuvan.

Päällikkötuomarien nimittäminen seitsemän vuoden määräajaksi: 11 luvun 1 §:n 3 momentti ja 4 §:n 2 momentti

38. Ehdotuksen mukaan alempien tuomioistuinten päällikkötuomarit nimitettäisiin määräajaksi, joka olisi pääsääntöisesti seitsemän vuotta.
39. Tuomarin virkojen tulee tuomarin riippumattomuuden turvaamiseksi olla lähtökohtaisesti aina vakinaisia. Määräaikaiset nimitykset ovat mahdollisia vain perustellusta syystä.
40. Virkojen muuttaminen määräaikaisiksi saattaisi myös vähentää päällikkötuomareiden virkojen houkuttelevuutta. Pitkään päällikkötuomarina olleen tuomarin siirtyminen lainkäyttötehtäviin saattaa olla vaikeaa ja aiheuttaa jännitteitä työyhteisössä. Tuomarin tultua nimitetyksi määräaikaiseen päällikkötuomarin virkaan, tulisi hänen vakinaiseen

virkaansa nimitettäväksi sijainen. Sijaisuusjärjestelyt ketjuuntuisivat ja aiheuttaisivat ylimääräisiä nimityspäätöksiä. Päällikkötuomarien sopivuus päällikkötehtäviin tulisi pyrkiä varmistamaan mahdollisimman hyvin jo valintatilanteessa. Sen sijaan painavia syitä päällikkötuomarien virkojen muuttamiseen määräaikaiseksi ei hallituksen esityksessä ole tuotu esille.

Asessorin virat: 18 luvun 1 § ja 21 luvun 1 §:n 3 kohta

41. Ehdotuksen perustelujen mukaan tuomarinkoulutuslautakunnalla olisi merkittävä rooli uusien asessorien virkoihin valinnassa. Lautakunta vastaisi asessorien esivalinnasta ja määrittäisi valintakriteerit. Perusteluissa todetaan, että kriteereillä täsmennettäisiin laissa olevia valinta- ja nimitysperusteita.
42. Esivalinnan suhde nimittämiseen on ehdotuksen perusteella epäselvä. Asessorien määräaikaisiin virkoihin nimittämistoimivalta olisi korkeimmilla oikeuksilla tai alle vuoden mittaisten määräaikojen osalta asianomaisilla tuomioistuimilla. Nimittävä viranomainen on vastuussa siitä, että virkoihin nimitettäessä noudatetaan asianmukaisia nimitysperusteita. Kun vastuu nimityksestä olisi toimivaltaisella tuomioistuimella, ei lautakunnalla tule olla valinnassa kuin puhtaasti valmisteleva rooli.

Koulutusohjelmaan liittyvät kokeet: 18 luvun 2 § ja 18 luvun 6 §

43. Ehdotuksen 18 luvun 2 §:n mukaan asessorin koulutusohjelmaan valittaisiin osallistujat hakumenettelyllä ja valintakokeilla. Koulutuksen lopulla järjestettäisiin loppukoe. Kokeen hyväksytysti suorittaneelle voitaisiin myöntää oikeus käyttää tuomarikoulutetun nimikettä.
44. Kun tuomarinuralle pääsy nivoutuu edellä kuvatuin tavoin koulutukseen pääsyyn, tulee hakijoiden oikeusturvaan kiinnittää erityinen huomio. Korkein oikeus on oikeusministeriölle antamassaan lausunnossa katsonut, että alkukokeeseen osallistuvien sekä loppukokeen osalta tuomarikoulutettavien oikeusturva edellyttää ainakin laissa säädettyä mahdollisuutta vaatia koulutuslautakunnan päätöksiin oikaisua ja saada oikaisuvaatimuksen johdosta perusteltu päätös (edellä kohdat 15-17).

Käräjänotaarien valinta: 21 luvun 1 §:n 4 kohta

45. Ehdotuksen mukaan tuomarinkoulutuslautakunta valitsee käräjänotaarit kaikkiin tuomioistuimiin. Hakumenettelyä selkeyttää se, että hakemukset toimitettaisiin jatkossa keskitetysti yhteen paikkaan. Myös hakemusten käsittely ja valintojen valmistelu lautakunnan toimesta lisäävät hakijoiden tasapuolista käsittelyä.
46. Sen sijaan nimittämistoimivallan antaminen koulutuslautakunnalle ei välttämättä johda parhaaseen lopputulokseen. Lautakunnan arviointi painottuisi väistämättä hakijoiden opintojen ja työkokemuksen arviointiin. Haastattelujen ja henkilökohtaisen soveltuvuuden arviointiin lautakunnan voimavarat eivät riittäne.

Muutoksenhaku tuomarinkoulutuslautakunnan päätökseen 23 luku 6 §

47. Edellä jo todetunmukaisesti tuomarinkoulutukseen pyrkivien ja osallistuvien alku- ja loppukokeen osalta oikeusturvatakeet eivät ole riittävät (edellä kohdat 15-17).